

31. ročník Letnej školy mladých chemikov – Nitra 2008

Tak ako po iné roky, aj počas tohtoročných letných prázdnin sa v Nitre stretli mladi zánietenci pre chémiu už na 31. ročníku Letnej školy úspešných riešiteľov chemickej olympiády kategórie C a B.

Letná škola mladých chemikov je zameraná na rozvoj osobnosti talentovanej mládeže, sprístupňuje študentom najnovšie poznatky tak z oblasti teoretickej ako aj experimentálnej chémie a zároveň pripravuje stredoškolačkov na systém vysokoškolskej výučby. Účastníkmi LŠCH sú študenti stredných škôl, ktorí obsadili v krajských koloch chemickej olympiády kategórie

cvičení. Okrem toho niektorí zánietenci využili možnosť konzultácií s vyučujúcimi aj vo večerných hodinách. Vyučujúcimi boli predovšetkým docenti a asistenti z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity a Prírodovedeckej fakulty Univerzity

Účastníci LŠ 2008 v Nitre

Príhovor riaditeľa SPŠP v Nitre - Dr. J. Mačeka a riaditeľky útvaru ľudských zdrojov Slovnaftu - Ing. T. Orlegovej pri otvorení LŠ 2008 v Nitre

C a B popredné umiestnenia. Tento rok sa LŠCH v dňoch 29. júna – 11. júla 2008 na Spojenej škole - Strednej priemyselnej škole potravinárskej v Nitre zúčastnilo 15 študentov v C kategórii a 22 študentov v B kategórii. Hlavnou organizačnou vedúcou bola RNDr. Eva Krčáhová z domácej SPŠP, ktorá zabezpečila okrem odborného programu a vybavenia laboratórií aj ubytovanie a stravu v Domove mládeže pri SPŠP, ale aj voľnočasové aktivity.

Hoci priestory Spojenej školy v Nitre boli bez svojich prázdninujúcich študentov, vládla tu plná pracovná atmosféra. Pedagógovia školy totiž vypracovávali školský vzdelávací program a tak účastníci letnej školy mali možnosť vidieť učiteľov v plnom pracovnom nasadení aj cez prázdniny.

Odborný program LŠ prebiehal denne od 8.00 do 17.00 h., s dvojhodinovou obedňajšou prestávkou a to formou prednášok, seminárov a laboratórnych

koeficientov redoxných reakcií, rovnice chemických reakcií, stechiometrické výpočty a pod., priblížili študentom Ing. Miroslav Tatarko, PhD. z FCHPTU STU Bratislava a RNDr. Jozef Tatiersky, PhD. z PRIF UK Bratislava.

Organickej chémii sa venovali v rámci prednášok, seminárov a predovšetkým acidobázických cvičení doc. RNDr. Marta Sališová, CSc., doc. RNDr. Radovan Šebesta, PhD., Mgr. Martin Huťka a Mgr. Katarína Javorová, všetci z PRIF UK Bratislava.

Riešili problémy z názvoslovia organických zlúčenín (vrátane chirálnych), acidobázických reakcií, izomérie organických zlúčenín, štruktúry a reaktivity vybraných organických zlúčenín a pod. Venovali sa aj základom spektrálnych metód a ich využitia pri stanovení štruktúry organických zlúčenín. Študentom sa najviac páčila práca v laboratóriu (na čo nie sú na strednej škole podmienky), kde pripravili ace-

tylferocén resp. chalkón.

Preblematike delenia proteínov sa venovali „bčkári“, pod vedením Ing. Borisa Lakatoša, PhD. z FCHPTU STU Bratislava.

Doc. Ing. Ján Reguli, CSc. z Trnavskej univerzity spolu s doc. Ing. Ladislavom Ulickým, CSc. preberali so študentami základné pojmy chemickej termodynamiky a kinetiky.

Ing. Anna Bobušová z domácej SPŠP sprístupnila študentom stanovenie koncentrácie kyseliny octovej a argentometrické stanovenie chloridov.

Ing. Anežka Poláková, taktiež z domácej SPŠP sa so študentami venovala stanoveniu redukujúcich cukrov manganometricky a jodometricky.

A keďže študenti radi súťažia, na záverečnom vyhodnotení LŠCH sme spoznali víťazov, t.j. tých, ktorým sa najviac darilo pri riešení teoretických problémov, ale zároveň boli aj experimentálne zruční. Najväčším prekvapením bolo, že v kategórii B zvíťazil najmladší účastník LŠ.

Vítazi v B kategórii:

1. Dominik Štefanko
Gymnázium A. Vrábla,
Mierová 5, 934 01 Levice
2. Adam Midlík
Gymnázium J.A.R.
Mudroňova 20, 081 93 Prešov
3. Viktor Gregor
Gymnázium Školská 8,
017 01 Považská Bystrica

Vítazi v C kategórii:

1. Marek Vician
Gymnázium V.B.N.
Matice slov. 16, 971 01 Prievidza
2. Ladislav Hovan
Gymnázium Exnárová,
040 22 Košice
3. Michal Krčík
Gymnázium V.B.N.
Matice slov. 16, 971 01 Prievidza

Pedagogika

Na voľnočasové aktivity študenti využívali telocvičňu a vonkajší športový areál. Počas víkendu absolvovali výlety do Arboréta v Tesárskych Mlyňanoch, žrebčína a zubrej obory, navštívili aj Poľnohospodárske múzeum v Nitre a Nitriansky hrad. V rámci exkurzie sa oboznámili s pracoviskami a vedeckovýskumným zameraním Katedry chémie Fakulty biotechnológie a potravinárstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Oboznámili sa s analytickými metódami používanými v rámci výskumu v LEPA (Laboratórium environmentálnych a potravinových analýz) - atómovou absorpčnou spektrometriou (AAS) a vysokoúčinnou kvapalinovou chromatografiou (HPLC). V botanickej záhrade SPU sa oboznámili s niektorými exotickými rastlinami, hlavne z rodu orchideí.

Letnú školu sponzorsky podporili Slovaft a.s. Bratislava, MONDI SCP a.s. Ružomberok a SPŠP Nitra. Vďaka nim sa výraznou mierou znížil účast-

Účastníci LŠ 2008 v Nitre pri slávnostnom otvorení

nicky poplatok študentov.

V Nitre sa letná škola organizovala už tretíkrát. Atmosféra bola zakaždým iná, avšak vždy veľmi priaznivá a priateľská. V tomto roku zopár študentov chémia tak pohltila, že odmietali účasť na voľnočasových aktivitách. Do akej miery to máme to považovať za pozitívny jav? Čo tak držať sa osvedčeného „v zdravom tele zdravý duch“.

Letná škola skončila úspešne, veríme že tak študenti ako aj pedagógovia si

V laboratóriu organickej syntézy

radi spomínajú na spoločne strávené prázdninové chvíle s chémiou a že sa už tešia na ďalší ročník.

E. Krčahová, M. Sališová